



UTRIKESDEPARTEMENTET
En kort presentation



Foto: Sina Svlander / UD Kom

Vad gör UD?

UTRIKESDEPARTEMENTET (UD) ansvarar för Sveriges förbindelser med andra länder och internationella organisationer samt för bistånds- och internationell handelspolitik. UD utgör tillsammans med drygt 100 utlandsmyndigheter utrikesförvaltningen. En utlandsmyndighet kan vara en ambassad, ett generalkonsulat, en delegation eller en representation. UD är en del av Regeringskansliet, där UD är störst av alla departement.

UTRIKESFÖRVALTNINGENS uppgift är att utveckla och genomföra Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik, den internationella handelspolitiken, främjande av svenska intressen utomlands, det internationella utvecklingsarbetet samt hjälp till svenskar utomlands. I UD:s och utlandsmyndigheternas uppdrag ingår att i egenskap av förvaltningsmyndigheter handlägga förvaltningsärenden, till exempel bidragsärenden eller ärenden om utlämnande av allmän handling.

UTRIKESFÖRVALTNINGEN har cirka 2 550 anställda av vilka cirka 800 personer arbetar vid UD i Stockholm. På utlandsmyndigheterna arbetar drygt 500 utsända tjänstemän från UD tillsammans med cirka 1 250 lokalt anställda.

UD flaggar framför Arvfurstens palats, byggt i slutet av 1700-talet för prinsessan Sofia Albertina.

Utrikesrepresentation

SIDOACKREDITERAD AMBASSADÖR

I länder där Sverige inte har någon ambassad är det vanligt att utnämna en svensk ambassadör i ett närbeläget land till sidoackrediterad ambassadör. Det innebär att ambassadören är Sveriges representant på distans och sköter förbindelserna genom regelbundna besök. Ett annat alternativ är att förbindelserna sköts via ett sektionskontor.

STOCKHOLMSBASERAD AMBASSADÖR

För ett 30-tal länder sköts Sveriges förbindelser av ambassadörer i Stockholm. De reser regelbundet till de länder där de är ackrediterade.

HONORÄRKONSULAT

Därutöver finns cirka 320 honorärkonsulat. En honorärkonsul är fast bosatt på den ort där konsulatet finns. Honorärkonsuln kan vara svensk eller utländsk medborgare. Uppdraget som honorärkonsul är oavlönat.

Interiör från Sveriges ambassad i Berlin.



Ledning och tjänstemän

POLITISK LEDNING

Arbetet under UD:s statsråd leds av en kabinetssekreterare och två statssekreterare. Tillsammans utgör statsråden, kabinetssekreteraren och statssekreterarna UD:s politiska ledning.

MINISTERKANSLIET

Ministerkansliet består av UD:s politiska ledning, politiskt sakkunniga och pressekreterare samt tjänstemän och assistenter. Kansliets uppgift är att bistå statsråden genom att bland annat vara en länk mellan den politiska ledningen och UD:s organisation i övrigt.

CHEFSTJÄNSTEMÄN

Utöver den politiska ledningen finns opolitiska chefstjänstemän som är avdelningschefer och leder departementets arbete: expeditionschefen, rättschefen och fyra utrikesråd. Även kabinetssekreteraren och statssekreterarna är formellt chefstjänstemän, men de är politiskt tillsatta.

Utrikesråden verkar tillsammans för att utforma och bedriva en samlad

och konsekvent svensk utrikespolitik. Varje utrikesråd leder en av följande fyra avdelningar:

- Euroatlantiska och säkerhetspolitiska avdelningen
- Globala avdelningen
- Avdelningen för handel och främjande
- Avdelningen för internationell utveckling

Expeditionschefen ansvarar för ledningen av utrikesförvaltningen och leder avdelningen för verksamhetsstöd.

På UD finns **två rättschefer** som ansvarar för juridisk kvalitetssäkring av departementets arbete. **Rättschef nr 1** är chef för UD:s rättsavdelning och chefstjänsteman för enheten för folkrätt och mänskliga rättigheter, enheten för konsulära och civilrättsliga ärenden och protokollet samt regeringens ombud inför Internationella domstolen och Europadomstolen för mänskliga rättigheter. **Rättschef nr 2** är chefstjänsteman för rättssekretariatet, vakar över lagenlighet, följdriktighet och enhetlighet i utrikesförvaltningens verksamhet samt ansvarar för departementets regeringsbeslut och lagstiftningsarbete.



Foto: Frida Drake / UD Kom

UD:s enheter

UD:S LÖPANDE ARBETE SKÖTS inom ett antal enheter. Enheterna handlägger och förbereder ärenden innan regeringen fattar beslut. En annan uppgift är att företräda Sverige i internationella förhandlingar och främja svenska utrikespolitiska och ekonomiska intressen.

UD:S ENHETER BISTÅR den politiska ledningen med att sammanställa och analysera information för politiska ställningstaganden. Det görs bland annat genom att förbereda och presentera underlag för regeringsbeslut, propositioner, interpellationsvar och riksdagsfrågor.

EN ANNAN UPPGIFT för enheterna är att företräda Sverige i internationella förhandlingar och främja svenska utrikespolitiska och ekonomiska intressen samt sköta kontakterna med UD:s myndigheter.

Kungliga Hovstaterna och Utrikesdepartementet samarbetar vid statsbesök och högtidliga audienser.



Foto: Junior Mayindu / UN Photo

UD:s ansvarsområden

DEMOKRATI OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Sverige bedriver sedan lång tid tillbaka ett brett arbete för att främja respekt för de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer globalt. Det är en förutsättning för fred och hållbar utveckling, men också ett avgörande svenskt intresse. Genom vårt internationella utvecklingssamarbete är Sverige en av världens största givare till mänskliga fri- och rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Till kärnan av Sveriges utrikespolitik hör också att stå upp för folkrätten, där de mänskliga rättigheterna ingår. Sverige arbetar nära EU, våra nordiska grannländer och andra likasinnade länder i multilaterala MR-fora i FN, Europarådet och OSSE, för att skydda, bevara och utveckla den internationella MR-rätten och utkräva ansvar när stater kränker mänskliga rättigheter.

HANDELSPOLITIK OCH FRÄMJANDE

Den svenska handels- och främjandepolitiken syftar till att främja svenska ekonomiska intressen och bilden av Sverige utomlands, för att underlätta export och utländska investeringar till Sverige samt möjliggöra

Svenskfinansierade UNFPA-insatser inom mödravård i Dominikanska republiken.

ett ömsesidigt handelsutbyte med andra länder. Sverige verkar för fri, hållbar och regelbaserad handel – en förutsättning för stärkt konkurrenskraft, tillväxt, jobb och välfärd.

FOLKRÄTT

Folkrätten består av regler och principer som reglerar hur stater och vissa andra internationella aktörer ska samarbeta och agera gentemot varandra. Folkrätten baseras främst på traktater (överenskommelser) och sedvanelag. Folkrätten kräver bland annat respekt för FN-stadgan och dess regler om territoriell integritet och förbud mot våldsanvändning. Folkrätten innehåller också regler om ansvarsutkrävande för internationella brott som folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser. I folkrätten ingår bland annat mänskliga rättigheter, internationell humanitär rätt, internationell straffrätt och traktaträtt.

INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

Sverige är en generös biståndsgivare. Vårt bistånd är/ska vara långsiktigt, transparent och effektivt. Utvecklingssamarbetet är ett av de viktigaste utrikespolitiska verktygen för att driva och värna svenska intressen globalt samt möta de utmaningar som Sverige och världen står inför. Det svenska utvecklingsbiståndet kanaliseras ofta genom internationella organisationer, såsom till exempel Världsbanken och andra regionala utvecklingsbanker, EU och FN. Med humanitärt bistånd avses Sveriges insatser för att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet för nödlidande

människor som drabbas av naturkatastrofer, väpnade konflikter eller andra katastrofliknande förhållanden.

NORDISKA FRÅGOR

Det nordiska samarbetet bygger på de nordiska ländernas gemensamma värderingar och är ett av världens äldsta samarbeten. Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region år 2030. Det är visionen som antogs av de nordiska statsministrarna 2019 och som ska uppnås genom satsningar på ett grönt, konkurrenskraftigt och socialt hållbart Norden. Sverige ska arbeta för ett närmare och starkare nordiskt samarbete. De nordiska länderna står inför flera utmaningar som vi kan lösa bättre tillsammans än var och en för sig.

UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK

Utrikespolitiken handlar om Sveriges förbindelser med och politik gentemot andra länder. Att förebygga risker och möta hot och utmaningar mot vår säkerhet är en viktig del av säkerhetspolitiken som är en del av utrikespolitiken. Sveriges säkerhetspolitik förutsätter ett aktivt, brett och ansvarsfullt internationellt agerande. Den svenska politiken förs i direkta förbindelser med andra länder men också genom exempelvis EU, FN och Nato. Samarbetet bygger på folkrätten, som består av alla internationella avtal och bestämmelser som reglerar hur stater och andra internationella aktörer ska samarbeta och hur de får och inte får agera gentemot varandra.

Hjälp till svenskar utomlands

EN VIKTIG UPPGIFT för utrikesförvaltningen är att hjälpa svenskar som råkar illa ut i utlandet. Det kallas för konsulärt arbete och kan röra sig om hjälp till personer som till exempel råkar ut för olyckor, stölder, överfall, som hamnar i fängelse, blir sjuka eller avlider. I första hand handlar UD:s insatser om att hjälpa och ge råd till den nödställda eller den nödställda personens anhöriga att ordna upp situationen.

UTRIKESDEPARTEMENTET OCH UTLANDSMYNDIGHETERNA har beredskap för att agera i händelse av en större kris och följer noga händelser i världen. Ambassaderna formulerar generell reseinformation om olika länder. UD ansvarar för beslut om avrådan från resor utifrån säkerhetsläget i olika länder. UD:s reseråd är vägledande för svenska resenärer men även för rese- och försäkringsbolagens arbete. När UD till exempel avråder från att resa till ett land kan resenärer få pengarna tillbaka för bokade paketresor.

RESEINFORMATIONEN finns på UD:s och ambassadernas webbplatser, genom appen *UD Resklar* samt via sociala medier.





UD Resklar – reseinfo i fickan

I **APPEN UD RESKLAR** kan du bland annat:

- Ta del av reseinformation om landet du reser till
- Få tips och råd om du hamnar i en nödsituation utomlands
- Ha koll på UD:s reseavrådan
- Anmäla dig till svensklistan
- Hitta kontaktuppgifter till svenska utlandsmyndigheter

För att ta emot notiser om aktuella händelser eller större kriser i landet du reser till, eller för något annat land, behöver du aktivera funktionen notiser i appens inställningar.

Res smartare och ha full koll med UD:s app!



Foto: Frida Drake / UD Kenn

Arbete och praktik inom utrikesförvaltningen

KUNNIGA OCH KOMPETENTA medarbetare är UD:s viktigaste resurs. UD rekryterar regelbundet akademiker till diplomat- och utrikesadministratörsprogrammen, liksom nya medarbetare till assistentprogrammet. Programmen förbereder för tjänstgöring i utrikesförvaltningen. I karriären ingår växelvis tjänstgöring på UD i Stockholm och på utlandsmyndigheterna. UD rekryterar även till enskilda uppdrag och befattningar när det gäller specialistkompetens.

REKRYTERING TILL diplomatprogrammet, utrikesadministratörsprogrammet och assistentprogrammet sker en gång per år. Utlysning publiceras under lediga jobb på Regeringskansliets webbplats regeringen.se.

Utrikesdepartementets huvudbyggnad Arvfurstens palats på Gustav Adolfs torg.

Mer information om Utrikesdepartementet
på web och sociala medier:

WEB

ud.se
swedenabroad.se

X

Utrikesdep
SweMFA

FACEBOOK

SweMFA
udresklar

LINKEDIN

swedish-ministry-for-foreign-affairs

INSTAGRAM

utrikesdep
swedishmfa

THREADS

@utrikesdep
@swedishmfa

BLUESKY

@utrikesdep.bsky.social
@swedishmfa.bsky.social

APPSTORE & GOOGLE PLAY

UD Resklar – app med reseinformation



Regeringskansliet
Utrikesdepartementet

Produktion: UD KOM 2026
Omslagsfoto: Sofia Nahringsbauer / UD Kom